

NIEUWSBRIEF

DE ZWANENZANG VAN HET
BANKGEHEIM

PAGINA 2

WERKKAPITAALMANAGEMENT

PAGINA 4

OP GROND VAN WELKE CRITERIA
MOETEN WE EEN COMMISSARIS
BENOEMEN?

PAGINA 7

DE BDO-ONDERNEMERSDAG KOMT ERAAN!

Het forum om u te laten informeren, te netwerken en ervaringen uit te wisselen met andere ondernemers.

In deze barre tijden vormen creatieve en innovatieve ondernemers de toekomst van ons land. Daarom is het belangrijk dat zowel starters als de gevestigde ondernemers zich voldoende gesteund voelen. Want ook de ondernemer heeft wel eens nood aan een schouderklopje en de juiste begeleiding.

De BDO-ondernemersdag wil het ondernemerschap positief belichten en de ondernemer informeren rond allerlei financiële thema's. In drie themazalen – de familiale ondernemer, de innovatieve ondernemer en de internationale ondernemer – wordt een informatief middagprogramma opgebouwd dat elke ondernemer zal boeien. Via verschillende presentaties krijgt men een duidelijk en praktisch overzicht van de betreffende materie. Business cases zorgen voor een meer concrete benadering van het ondernemerschap en laten toe te leren uit ervaringen van anderen.

Naast de uiteenzettingen kan men in een centrale ruimte terecht met individuele vragen bij allerlei standhouders. Onze belastingconsulenten, accountants, auditors en andere exposanten staan te uwer beschikking om meer gerichte vragen over uw onderneming te beantwoorden.

Kortom een niet te missen namiddag die zowel op korte als lange termijn voordeel kan opleveren.

Verneem meer over het programma en de concrete invulling van de BDO-ondernemersdag op www.bdo.be

DIRK VANDENDAELE
dirk.vandendaele@bdo.be

▶ meer info op www.bdo.be

INHOUD

- ▶ De BDO-ondernemersdag komt eraan! pagina 1
- ▶ Edito pagina 2
- ▶ De zwanenzang van het bankgeheim pagina 2
- ▶ Werkkapitaalmanagement pagina 4
- ▶ Het verdwijnen van de holding 1929 en de mogelijke Luxemburgse alternatieven bekeken door een Belgische bril pagina 5
- ▶ **FAQ:** Op grond van welke criteria moet men een commissaris benoemen? pagina 7
- ▶ Wagen en fiscaliteit: Nieuwe maatregelen pagina 8
- ▶ Verlenging van de tijdelijke crisismaatregelen mbt tewerkstelling pagina 9
- ▶ Schema van de jaarrekening: belangrijke wijzigingen in de toelichting – convergentie met IAS 24 pagina 10
- ▶ Short News | Agenda pagina 12

**GRATIS TOEGANG MITS
VOORAFGAANDELIJKE
INSCHRIJVING VIA WWW.BDO.BE**

Meer informatie: www.bdo.be

BDO-ondernemersdag:
Save the date!

20 mei Gent
27 mei Liège
10 juni Mechelen
17 juni Court-St-Etienne

4 locaties
3 themazalen
2 invalshoeken
1 kennispartner

EDITO

Beste lezer

Onze nieuwsbrief is nu ook in de nieuwe huisstijl gegoten. De blokjes bovenaan elke pagina zijn uw leidraad en geven u aan over welke topic het artikel gaat. De besluiten of belangrijkste wijzigingen hebben we voor u samengevat in een kaderstukje.

Zoals voorheen bevat onze nieuwsbrief artikels die u meer achtergrondinformatie geven bij wetwijzigingen en actuele thema's op vlak van financiële, juridische en fiscale onderwerpen.

Zo zal u kunnen lezen dat, mede onder Europese druk, fiscale gunstregimes steeds minder worden gedoogd. De Belgische coördinatie centrum regeling werd al eerder vervangen door een regime van notionele interestaftrek. In Luxemburg zal een oude dame, de holding 29, het jaar 2010 niet overleven. Beducht voor een grote kapitaalvlucht heeft het Groothertogdom inmiddels een aantal alternatieven ontwikkeld.

Ook landen met een bankgeheim worden geïnteresseerd zoals België heeft mogen ondervinden toen ons land op een zgn. "grijze lijst" terechtkwam van belastingparadijzen. De steeds intensievere financiële gegevensuitwisseling noopt de goede huisvader er dan ook toe zijn financiële (en fiscale) positie tijdig in orde te brengen.

En dat de crisis nog niet helemaal voorbij is, dat kan u lezen in het sociaal-juridisch artikel over de tewerkstellingsmaatregelen. Maar BDO kijkt positief naar de toekomst. Met de BDO-ondernemersdag willen wij de ondernemer in België ook in tijden van crisis ondersteunen. We willen met deze dag het ondernemerschap positief belichten en u informeren rond allerhande financiële thema's. Schrijf u in voor deze dag via de BDO-website.

Veel leesplezier!

WERNER LAPAGE
werner.lapage@bdo.be

Voorzitter van de redactieraad

DE ZWANENZANG VAN HET BANKGEHEIM

Belastingplichtigen die het in het verleden niet zo nauw genomen hebben met hun fiscale verplichtingen en al hun hoop om te ontsnappen aan de fiscus gevestigd hadden op het Belgische, Luxemburgse of Zwitserse bankgeheim, doen er meer dan goed aan om in versneld tempo hun strategie te herzien. Zowel internationaal als binnen België brokkelt het bankgeheim immers razendsnel af.

BELGISCHE DISCRETIE

De Belg is van nature uit op discretie gesteld, zeker als het over zijn centen gaat, en heeft een gezonde portie argwaan voor al te nieuwsgierige blikken van de fiscus. De meeste belastingplichtigen kunnen het bankgeheim dan ook wel appreciëren om bijvoorbeeld al te voortvarende controleurs op een afstand te houden, of om al te voortvarende beleidsmakers het toch niet te eenvoudig te maken om bijvoorbeeld een vermogensbelasting in te voeren.

Hoewel, wat België betreft is "bankgeheim" eigenlijk al een groot woord en dient veeleer over discretieplicht gesproken te worden. De bankier heeft een plicht tot geheimhouding van confidentiële gegevens waarover hij beschikt, doch zonder dat er sprake is van een beroepsgeheim waarvan sprake in het Strafwetboek (art. 458). Het bankgeheim is in België aldus niet strafrechtelijk beschermd, zoals dit in Luxemburg bijvoorbeeld wel het geval is.

BANKGEHEIM EN INKOMSTENBELASTINGEN

De onderzoeks- en controlebevoegdheden van de fiscus zijn gelukkig op een aantal vlakken ingeperkt. Zo mag de fiscus geen inlichtingen inzamelen bij bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen met het oog op het belastingen van hun cliënten. Anderzijds valt het bankgeheim in heel wat situaties weg.

Indien een belastingplichtige een bezwaarschrift heeft ingediend tegen een gevestigde aanslag, mag de fiscus bij de bank bijvoorbeeld wel alle inlichtingen inwinnen die nuttig kunnen zijn voor het onderzoek van het bezwaarschrift. Beroepsmatig aangehouden rekeningen, ook wanneer die gedeeltelijk voor privé doeleinden worden gebruikt, kunnen opgevraagd worden door de fiscus. Voor buitenlandse rekeningen gaat het nog een stap verder. Hier geldt niet enkel een aangifteplicht in hoofde van de belastingplichtige, hij dient – op verzoek – de fiscus eveneens inzage te geven in de rekeninguittreksels.

BANKGEHEIM EN INDIRECTE BELASTINGEN

Tot slot is er nog de veel soepelere regeling op vlak van indirecte belastingen (btw-

successierechten – registratierechten). Daar waar er voor btw en registratierechten op zich al geen principieel verbod meer bestaat om gegevens op te vragen bij een bank (mits bijzondere machtiging van de directeur-generaal van de btw, registratie en domeinen), is bij successierechten het hek helemaal van de dam. Hier dient de bankier bij een overlijden spontaan een vermogensoverzicht te bezorgen aan de administratie van het aanwezige vermogen op datum van overlijden, inclusief een inventaris van de inhoud van een bankkluis die eventueel gehuurd werd. Bij overlijden kan de fiscus - mits machtiging van de directeur-generaal – ook alle mogelijke inlichtingen inwinnen van verrichtingen die voor overlijden werden gedaan (door de overledene, door de echtgenoot, door derden) en die een invloed zouden hebben op de heffing van successierechten.

BANKGEHEIM IN FASE VAN TAXATIE EN INVORDERING

Ook op vlak van invordering van belastingschulden is van bankgeheim eigenlijk geen sprake: de banken zijn immers verplicht, op vraag van de fiscus, inlichtingen over hun cliënten te verschaffen die dienstig kunnen zijn voor de inning van de belastingschuld.

Een recent wetsvoorstel, waarbij voorzien wordt dat de fiscus bij fiscale controle toch inlichtingen zou kunnen inwinnen bij de bank indien ze aanwijzingen heeft die kunnen doen vermoeden dat de verschuldigde belasting hoger is dan blijkt uit de aangegeven inkomsten, heeft al groen licht gekregen van de Raad van State. Indien het wetsvoorstel goedgekeurd wordt is het bankgeheim weer wat verder uitgehouden en zal de belastingplichtige er zich ook al in de taxatieprocedure niet meer op kunnen verlaten.

RAZENDSNELLE INTERNATIONALE EVOLUTIE

Los van deze sinds lang bestaande "gaten" in het bankgeheim, die steeds groter worden, is er uiteraard ook nog de witwaswetgeving die de bankier, net als heel wat andere beroepsbeoefenaars, de verplichting oplegt om bepaalde gegevens waarvan hij kennis krijgt, mede te delen. Maar bovenal ook de internationale druk tot steeds verdere fiscale gegevensuitwisseling brengt een razendsnelle evolutie teweeg.

Zo kan de Belgische fiscus spontaan inlichtingen verkrijgen van buitenlandse belastingadministraties in het kader van de Spaarrichtlijn (en vice versa). De Belgische fiscus heeft veelal, op basis van de afgesloten dubbelbelastingverdragen, niet het recht om bij de buitenlandse belastingadministraties

informatie op te vragen die ze in België ook niet zou mogen vragen. Maar datgene wat de buitenlandse fiscus spontaan doorgeeft, valt hier niet onder...

De inlichtingen die de Belgische fiscus doorkrijgt op basis van de spaarrichtlijn zijn dergelijke inlichtingen. Vele Belgische belastingplichtigen met bijvoorbeeld rekeningen in Nederland hebben in de afgelopen maanden al aan den lijve ondervonden dat er effectief informatie doorstroomt. De Belgische fiscus was ook niet gerechtigd om bijkomende informatie te vragen aan de buitenlandse fiscus hieromtrent. Toch wordt ook hier een mouw aangepast: de dubbelbelastingverdragen m.b.t. de uitwisseling van bankgegevens worden aan de lopende band aangepast. Oogmerk is dat tegen eind 2010 de meeste van die uitwisselingsclausules in werking zullen kunnen treden.

AANPASSING DUBBELBELASTINGVERDRAGEN

Door een combinatie van het internrechtelijk bankgeheim en de bestaande teksten van

dubbelbelastingverdragen was België eerder op de zogenaamde "grijze lijst" van belastingparadijzen verzeild geraakt. Om van deze lijst te geraken heeft België ondertussen diverse protocollen ondertekend met heel wat landen die de wederzijdse uitwisseling van bankgegevens moeten toelaten. Het Belgisch internrechtelijk bankgeheim blijft weliswaar overeind, doch België mag zich hier in een internationale context niet langer achter verschuilen. Na de verdere formalisering in de diverse verdragsstaten en de effectieve inwerkingtreding, zullen de gevolgen in praktijk meer en meer voelbaar worden. Met een aantal landen is de uitwisseling van de bankgegevens beperkt tot de uitwisseling "op verzoek", waarbij het verzoek dan zowel op een specifieke belastingplichtige als op een financiële instelling moet slaan, maar de bijkomende bres in het bankgeheim is er niet minder om.

Overigens heeft België ook, één jaar eerder dan oorspronkelijk voorzien, geopteerd voor een automatische informatie uitwisseling vanaf 1 januari 2010 in het kader van de Spaarrichtlijn. Zo zal bijvoorbeeld een Nederlandse of Franse rijksinwoner, die nog een Belgische bankrekening aanhoudt, de inkomsten hiervan sinds 1 januari

2010 automatisch gerapporteerd zien aan de fiscus van zijn woonland.

België is uiteraard niet als enige land verplicht zich aan te passen aan de internationale druk tot meer transparantie. Zo werd het legendarische Zwitsers bankgeheim al gebroken door de VS (waarbij de namen en rekeningen van Amerikaanse belastingplichtige klanten van UBS werden opgeofferd). Ook in Luxemburg is het bankgeheim stilaan maar zeker aan het wankelen.

MARC VANCUTSEM

marc.vancutsem@bdo.be

Center of Competence Familiale
Vermogensbegeleiding

BDO Belastingconsulenten

BESLUIT

Het belang van de fiscus om over te kunnen gaan tot een correcte belastingheffing weegt meer en meer door, ten nadele van het bankgeheim en ten nadele van het recht op de persoonlijke levenssfeer van de belastingplichtige. Mits het informatierecht door de fiscus met mate en in redelijkheid gebruikt wordt, zijn er – buiten het recht op privacy – mede onder internationale druk minder en minder redelijke argumenten te vinden om zich hier tegen te verzetten.

Een verstandige belastingplichtige heeft er alle belang bij om zich zodanig te organiseren dat hij eigenlijk niets te verbergen heeft voor de fiscale overheid. Zo hoeft hij ook niet wakker te liggen van het tanende bankgeheim. Voor wie nog een aantal bankrekeningen of vermogensbestanddelen heeft die het daglicht wat moeilijker zouden verdragen, bestaat nog steeds de mogelijkheid van fiscale regularisatie om voor eens en voor altijd orde op zaken te stellen. Gelet op het nakende einde van het bankgeheim zal én de gemoedsrust én het vermogen van de "spijtoptant" er zonder twijfel wel bij varen. Verdoken vermogens blijven immers al te vaak ook verstoken van een degelijke successie- en vermogensplanning, waardoor de fiscale problemen enkel maar vergroten. Een latere regularisatie wordt hierdoor soms quasi onbetaalbaar en samen met het bankgeheim brokkelt het vermogen zo verder af.

WERKKAPITAALMANAGEMENT

Eén van de vele maatregelen die bedrijven in crisistijden nemen, is extra aandacht besteden aan het beheer van de korte termijn activa en passiva ofwel het werkkapitaal. Men gaat vooral op zoek naar eenmalige maatregelen. Werkkapitaalmanagement is echter een instrument om op een permanente basis de financiële structuur en het rendement te beheren en te verbeteren.

WERKKAPITAALMANAGEMENT VANUIT OPERATIONELE PROCESSEN

Bij de aankopen kan een goede planning en de selectie van een beperkt aantal leveranciers de financiële positie verbeteren. Minder leveranciers vragen minder opvolging, mogelijkheden tot kortingen en betere betalingscondities.

Werkkapitaal verbeteren door alle leveranciers een maand later te betalen is geen langetermijnstrategie en zal de kredietwaardigheid en imago in de markt eerder negatief beïnvloeden. Bij betalingen is de boodschap vooral afspraken naleven. Betaal leveranciers op vervaldatum en bepaal deze reeds bij de ontvangst van de factuur. Een korting voor contante betaling kan men toepassen i.f.v. leverancier en kasplanning. Harmoniseer betaaltermijnen op basis van segmentering bv.: operationele en niet operationele kosten. Analyseer ook tijdig uw leveranciersbalans: oude saldi, debetbedragen, voorschotten, kasbetalingen. Communiceer problemen zowel intern als naar uw leverancier tijdig.

Ook een kwalitatief productieproces (timing en correctheid) heeft een positieve bijdrage tot het beheersen van het werkkapitaal. Er zijn minder discussies, minder administratie en waarschijnlijk ook minder voorraad.

Bij voorraad zijn ondernemingen vaak blij met een hoge waarde, die het resultaat op jaareinde positief beïnvloedt. Vaak is diezelfde stock echter het volgende jaar een belangrijke reden voor afwaardering en verlies. Onvoldoende opvolging van de rotatie van individuele stockitems en teveel items, genereren niet enkel een investering in werkkapitaal maar verhogen ook vaak (niet direct zichtbare) logistieke kosten. Bekijk deze evolutie ook van maand tot maand. Een product dat in januari goed verkoopt, heeft op jaarbasis een

hoge rotatie, maar de reststock is misschien eind december hopeloos verouderd. Hetzelfde geldt voor op maat gemaakte producten.

Verkoop en facturatie eisen goede afspraken tussen de salesafdeling, klanten en administratie. Zijn alle gegevens correct, wordt informatie tijdig doorgegeven, is er mogelijkheid tot elektronische facturatie, etc. zijn elementen die het inningsproces kunnen bevorderen. Vaak kunnen eenvoudige dingen hier reeds helpen (bv. dagelijks factureren i.p.v. wekelijks of maandelijks). Het innen van vorderingen begint bij een gedegen klantenanalyse, goede afspraken bij de bestelling of het verkoopsgesprek. Het is evident dat indien alle voorgaande processen goed verlopen, ook de inning gemakkelijker zal zijn. Het dagelijks registreren van ontvangsten en betalingen is een prioriteit voor elke onderneming. Hanteer ook kredietlimieten, segmenteer uw klanten. Een wekelijkse ouderdomsanalyse van de vorderingen is een eenvoudig maar efficiënt middel. Het verbetert niet alleen uw liquiditeit, maar vermindert het risico op niet-betalingen. Leveranciers die dit rigoureuus en correct opvolgen worden meestal ook sneller betaald.

NIET ENKEL EEN TAAK VAN DE FINANCIËLE AFDELING

Het is duidelijk dat werkkapitaalbeheer bijdraagt tot het realiseren van de bedrijfsstrategie. Daarom is het belangrijk dat er over de hele organisatie concrete afspraken zijn, taken worden verdeeld en er voldoende interne controle is om dit proces op te volgen. Ook de IT-omgeving dient hierop afgestemd en indien nodig aangepast te worden. Rapportering en opvolging

De financiële afdeling heeft wel de verantwoordelijkheid voor een goede opvolging en rapportering van KPI's (Key Performance Indicators) rond werkkapitaal management. Belangrijke parameters zijn hier bv.: percentage werkkapitaal op omzet, aantal dagen en evolutie van het klanten- en leverancierskrediet, in- en uitgaande creditnota's, voorraadrotatie, voorraadlijsten per klant, ouderdomslijsten. De rol van de financiële afdeling bestaat erin dit tijdig en regelmatig te registreren en te rapporteren aan de betrokkenen.

BELANG VAN BUDGETTERING EN CASHPLANNING

Een goede beheersing en kennis van het werkkapitaal, zal de waarde van het cashplanningsproces sterk verbeteren. Hou deze eenvoudig, hanteer duidelijke hypothesen en stel ze regelmatig bij. Dergelijk beleidsinstrument zal uw behoeftes beter in kaart brengen. Hierdoor zal de financiering beter afgestemd kunnen worden en uw kredietwaardigheid zal stijgen.

CONCLUSIE

Werkkapitaalmanagement is een belangrijk beleidsinstrument voor elke onderneming in elke ondernemingsfase. Het zal de financiering verbeteren en mee helpen bepaalde risico's te verminderen. Door klanten en leveranciers te evalueren zal het bijdragen tot het realiseren van de strategie. De rol van de financiële afdeling bestaat erin om voldoende controle in te bouwen, te rapporteren en te communiceren met de organisatie.

JAN VANDOMMELE

jan.vandommele@bdo.be

BDO Business Planning & Controlling

WAT IS WERKKAPITAALMANAGEMENT?

Werkkapitaal is het verschil tussen de vlottende activa (activa die binnen het jaar in liquiditeit kunnen worden omgezet) en de passiva (financieringsbron). Een eenvoudige maar goede benadering is het verschil tussen de handelsvorderingen en voorraad minus de handelsschulden.

Werkkapitaalmanagement is echter niet alleen een financiële taak. Het loopt doorheen alle operationele processen. Het verbetert vooral de liquiditeit, maar op termijn ook de solvabiliteit en het resultaat. Het is een nuttig instrument bij het opstellen van een kasplanning, het in kaart brengen van seizoensbehoeften en het financieren van groei.

HET VERDWIJNEN VAN DE HOLDING 1929 EN DE MOGELIJKE LUXEMBURGSE ALTERNATIEVEN BEKEKEN DOOR EEN BELGISCHE BRIL

Het succes van deze Luxemburgse holdings, veelal in handen van vermogende families, ligt in het fiscaal zeer gunstige regime dat gebaseerd is op wetgeving uit 1929. Dat Luxemburg hierdoor een ware aantrekkingspool was mag blijken uit de meer dan 10.000 aldaar gevestigde Holding 29. Een volledige vrijstelling van inkomstenbelastingen, van voorheffingen op interesten en dividenden en van vermogensbelasting is immers niet te versmaden, ook al moet er een zeer beperkte kapitaalbelasting en zgn. "taxe d'abonnement" van 0,2% worden betaald. Internationaal was de holding 29 evenwel een fiscale paria die bvb uitgesloten werd van de dubbelbelastingverdragen en Europese fiscale richtlijnen.

De Europese Commissie nam de Holding 29 onder vuur en kwalificeerde het als verboden staatssteun. Het regime moest ophouden te bestaan vanaf 1 januari 2007, met een uitdoofscenario voor bestaande holdings tot 31 december 2010. Luxemburg moest op zoek naar (aanvaardbare) alternatieven, waarbij de zgn "Société de Gestion de Patrimoine Familial" (SPF) het meest aanleunt bij de vroegere Holding 29."

Welke oplossing(en) moet(en) worden voorgesteld aan een natuurlijke persoon of familiale groep die in Luxemburg een nieuw beleggingsvehikel wil oprichten of die zich nu verplicht ziet een vervanger te vinden voor de "holding 1929"-vennootschap waarvan hij vandaag aandeelhouder is?

VANUIT JURIDISCH OOGPUNT

Net als bij de H29 staan alle Luxemburgse alternatieve vehikels open voor een "kleine groep" van aandeelhouders. De SPF is de enige entiteit waarin de aandeelhouders natuurlijke personen moeten zijn, ze mogen echter wel handelen via een entiteit of een intermediaire vennootschap, indien deze laatste geen economische, industriële of commerciële activiteit uitoefent.

DE VOORGESTELDE LUXEMBURGSE VEHIKELS ZIJN DE VOLGENDE:

- de vennootschap voor familiaal vermogensbeheer (SPF)
- het gespecialiseerde beleggingsfonds (FIS)
- de vennootschap voor belegging in risicokapitaal (SICAR)
- de vennootschap voor financiële participaties (SOPARFI).

Op grond van de mogelijkheid om waterdichte compartimenten te creëren, kunnen de FIS en de SICAR bovendien differentiëren tussen aandeelhouders.

In vergelijking met de H29 – die, geheel volgens de logica van zijn benaming van "holding", geen industriële of commerciële activiteiten mocht uitoefenen en geen andere terreinen of gebouwen mocht bezitten dan zijn eigen lokalen – gelden voor de andere entiteiten niet meer beperkingen.

Het is inderdaad zo dat de SPF geen leningen met interesten mag toestaan (wat de H29 wel mocht ten overstaan van vennootschappen die werden aangehouden). De SICAR moet beleggen in risicokapitaal (anders gezegd, hoofdzakelijk in aandelen) en voor de FIS geldt een diversificatieverplichting (waarbij geen enkel actief meer dan 30% van het totaal mag uitmaken), maar zij mag wel gebouwen bezitten.

Alle alternatieven mogen echter participaties nemen in alle types van vennootschappen, zelfs wanneer dat geen kapitaalvennootschappen zouden zijn. De SOPARFI is bovendien aan geen enkele beperking onderworpen en is de enige die bijvoorbeeld management fees mag factureren.

VANUIT HET FISCALE STANDPUNT VAN HET VEHIKEL (HOUDT BELGISCHE BELEGGINGEN AAN)

DIVIDENDEN

Voor wat de ontvangen dividenden betreft, zijn de SPF en de FIS, naar het voorbeeld van de H29 die niet onder de Europese richtlijnen of de conventies ter voorkoming van dubbele belastingheffing viel, in België altijd onderworpen aan een inhouding aan de bron (25% of 15%), maar zij worden niet belast in Luxemburg (op voorwaarde, voor wat de SPF betreft, dat de drempel van 5% aan slechte dividenden - afkomstig van ondernemingen die geen inwoner zijn van Luxemburg en niet-beursgenoteerde ondernemingen die niet onderworpen zijn aan een belasting, gelijkaardig aan de Luxemburgse inkomstenbelasting - niet overschreden wordt).

Voor de SOPARFI – die wel aanspraak kan maken op de richtlijnen en conventies – is de situatie voor de Belgische inhouding aan de bron de volgende:

- geen in geval van een participatie van minimaal 10% die gedurende een jaar wordt/ zal worden aangehouden;
- 10 % of 15% in bepaalde andere gevallen;

terwijl in Luxemburg evenmin een belasting wordt geheven voor zover aan de voorwaarden voor vrijstelling – die vergelijkbaar zijn met de Belgische – is voldaan.

Voor de (ondoorzichtige) SICAR (in tegenstelling tot een fiscale transparante SICAR, tweede mogelijke vorm van SICAR) houdt de onvoorwaardelijke vrijstelling van dividenden in Luxemburg een relatieve onzekerheid in op het vlak van de Belgische roerende voorheffing: de totale vrijstelling die het gevolg is van de moeder-dochterrichtlijn, lijkt a priori onmogelijk, terwijl de beperkingen tot 10 of 15% bepaald door het Belgisch-Luxemburgse dubbelbelastingverdrag beter verdedigbaar lijken.

MEERWAARDEN

Voor meerwaarden op aandelen is de vrijstelling vrij algemeen: onvoorwaardelijk voor FIS en SICAR (net zoals voor de H29), voor de SPF op voorwaarde dat de 5% aan slechte dividenden niet wordt overschreden, en voor de SOPARFI mits wordt voldaan aan bepaalde voorwaarden – onder meer dat de participaties ten minste 10% of 6.000.000 euro bedragen.

INTERESTEN

Voor wat de inning van rente door de SPF en FIS betreft, is de toestand grotendeels vergelijkbaar met die van de ontvangen dividenden: inhouding aan de bron van 15% in België en normaal geen belastingheffing in Luxemburg. De Belgische inhouding aan de bron kan over het algemeen worden vermeden voor de SOPARFI en (ondoorzichtige) SICAR (net zoals vandaag voor de H29):

- hetzij op basis van de interest-royalty richtlijn (in geval van een participatie van minimaal 25% in de Belgische vennootschap);
- hetzij op basis van het Belgisch-Luxemburgse verdrag (in het omgekeerde geval dat de participatie kleiner zou zijn dan 25% en de lening niet wordt vertegenwoordigd door aandelen; hier geldt echter enig voorbehoud wat betreft de toepasbaarheid op de SICAR),

terwijl de eerstgenoemde (SOPARFI) in Luxemburg belastingplichtig zal zijn, maar de tweede (ondoorzichtige SICAR) zal worden vrijgesteld als de interesten voortkomen van roerende waarden.

Ten slotte wijzen wij er op dat de SPF en FIS, in ruil voor het feit dat zij niet zijn onderworpen aan de inkomstenbelasting, een jaarlijkse abonnementsstaks van respectievelijk 0,25% en 0,01% op hun vermogen verschuldigd zijn (tegenover 0,20% voor de H29), wetende dat deze taks voor de SPF is geplafonneerd op 125.000 euro en dat de FIS afhankelijk van de beleggingen die hij doet, kan worden vrijgesteld.

VANUIT HET FISCALE STANDPUNT VAN DE BELGISCHE BELEGGER NATUURLIJKE PERSOON

DIVIDENDEN

Alleen voor de dividenden die worden uitgekeerd door de SOPARFI, is er een inhouding aan de bron in Luxemburg van 15%.

In België zal de belasting ongeacht het vehikel 25 of 15% bedragen, wat in het geval van de SOPARFI inhoudt dat er een dubbele belastingheffing zal zijn.

LIQUIDATIEBONUS

Voor de uitkering van vereffeningssboni is het stelsel in alle gevallen vergelijkbaar: geen inhouding aan de bron in Luxemburg, en belasting aan 10% in België indien de uitkering het volgestorte kapitaal overschrijdt.

MEERWAARDEN

Wat de meerwaarden op effecten van om het even welk vehikel betreft, zal er in België alleen effectief belasting worden geheven in geval van diverse inkomsten (speculatie, abnormaal beheer, enz.).

INTERESTEN

Voor interesten is er, ongeacht het geval, geen inhouding aan de bron in Luxemburg en een belastingheffing van 15% in België. Met de volgende nuance: een hogere inhouding in Luxemburg voor het land van verblijf, voor interesten uitbetaald door de SPF, wanneer de geldschiet er niet mee akkoord gaat dat zijn identiteit aan de Belgische fiscus wordt meegedeeld.

VANUIT HET FISCALE STANDPUNT VAN DE BELGISCHE BELEGGER VENNOOTSCHAP

DIVIDENDEN

Alleen dividenden die afkomstig zijn van een SOPARFI, zijn mogelijk onderworpen aan een inhouding aan de bron van 15% in Luxemburg.

Deze kan echter worden vermeden als de Belgische vennootschap gedurende een ononderbroken periode van ten minste 12 maanden een participatie van minimaal 10% of 1.200.000 EUR in de SOPARFI aanhoudt of belooft aan te houden. De bronheffing zal zich beperken tot 10% in geval van een participatie (sinds het begin van het boekjaar) van minimaal 25% of een aanschafwaarde van ten minste 6.197.338,12 euro.

In België vallen dividenden volledig onder de vennootschapsbelasting indien ze worden uitgekeerd door een SPF of een FIS (zoals bij de H29). In het geval van een (ondoorzichtige) SICAR en een SOPARFI kunnen ze echter voor 95% worden vrijgesteld als ze voldoen aan de voorwaarden van het DBI-stelsel, waaraan een dergelijke SICAR overigens zelden voldoet.

LIQUIDATIEBONUS

De fiscale behandeling van de vereffeningssboni kan in alle opzichten worden vergeleken met die van dividenden, met dat verschil evenwel dat er nooit een inhouding aan de bron is in Luxemburg, zelfs niet voor de SOPARFI.

MEERWAARDE

Wat de meerwaarden op effecten van om het even welk vehikel betreft, zal in België, net als voor de ontvangen dividenden, de volledige belasting worden geheven in het geval van de SPF of FIS (zoals voor de H29), terwijl voor de SOPARFI een gewaarborgde vrijstelling en voor de (ondoorzichtige) SICAR een voorwaardelijke vrijstelling gelden.

INTERESTEN

Voor interesten ten slotte is het stelsel over de hele lijn identiek: geen inhouding aan de bron in Luxemburg en een volledige heffing in de Belgische vennootschapsbelasting.

CONCLUSIES

Binnen enkele maanden houdt de holding 29 op te bestaan. Voor inwoners van de buurlanden van het Groothertogdom Luxemburg was dit een goed gekend en omwille van de voordelige fiscaliteit erg gewaardeerd beleggingsinstrument.

De hier beschreven analyse van de alternatieven die door de Luxemburgse regering werden uitgewerkt, maakt duidelijk dat het verdwijnen van de holding 29, in tal van opzichten, grotendeels wordt gecompenseerd door de invoering van diverse (nieuwe) vehikels.

In dat kader denken wij vooral aan de SPF – die het sterkst lijkt op de H29, maar is voorbehouden aan aandeelhouders natuurlijke personen of ondernemingen (geleid door deze natuurlijke personen) – en aan de SOPARFI – waarvoor een stelsel geldt dat min of meer vergelijkbaar is met dat van de Belgische "holding".

Minder voor de hand liggend zijn de FIS en de SICAR, die bestemd zijn voor "ervaren" beleggers en onderworpen zijn aan financiële reglementering/financieel toezicht. Wanneer deze – in het geheel niet onhaalbare – kaap van juridische beperkingen

evenwel wordt gerond, worden de inkomsten van de FIS niet belast en worden de inkomsten uit roerende waarden van de SICAR nog subtieler vrijgesteld.

Dit gezegd zijnde, moet bij de keuze tussen deze verschillende entiteiten uiteraard alleen rekening worden gehouden met concrete parameters (type van beleggers, aard van de beleggingen, beoogde termijntransacties, enz.) en moet de desbetreffende wetgeving grondig worden geanalyseerd, maar daar kan binnen het bestek van onderhavig artikel niet op worden ingegaan.

Het is tenslotte ook mogelijk om een Belgische alternatieve structuur te overwegen via de inbreng van de thesauriebeleggingen in een Belgische vennootschap en de omvorming van de Holding 29 in een Soparfi.

Laat ons immers niet vergeten dat België ook een aantrekkelijk holdingland blijft.

THIERRY SERVAIS

thierry.servais@bdo.be

JEAN DULAK

jean.dulak@bdo.be

BDO Belastingconsulenten

FAQ

OP GROND VAN WELKE CRITERIA MOET MEN EEN COMMISSARIS BENOEMEN?

WELKE VENNOOTSCHAPSVORMEN MOETEN EEN COMMISSARIS BENOEMEN?

De naamloze vennootschappen, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid moeten een commissaris benoemen.

Net als de vennootschappen onder firma moeten de gewone commanditaire vennootschappen en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan ten minste één vennoot met onbeperkte aansprakelijkheid een rechtspersoon is een commissaris benoemen.

OP GROND VAN WELKE CRITERIA EN WANNEER?

De voornoemde vennootschappen moeten een commissaris benoemen wanneer zij gedurende 2 opeenvolgende boekjaren ¹, 2 van de 3 volgende criteria overschrijden (artikel 15 van het Wetboek van Vennootschappen):

Omzet, exclusief btw: 7 300 000 EUR
Balanstotaal: 3 650 000 EUR
Jaargemiddelde: 50 van het personeelsbestand

Maar ook indien het jaargemiddelde van het personeelsbestand groter is dan 100 moet de vennootschap een commissaris benoemen.

Bovendien moeten de vennootschappen die de limieten niet individueel overschrijden, een commissaris benoemen wanneer diezelfde limieten op geconsolideerde basis worden overschreden:

- De vennootschappen die deel uitmaken van een groep die ertoe gehouden is geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen en bekend te maken
- De vennootschappen waarvan de effecten opgenomen zijn in de officiële notering van een effectenbeurs.

MOET EEN KLEINE VENNOOTSCHAP DIE DE CRITERIA NIET OVERSCHRIJDT MAAR DIE DEEL UITMAAKT VAN EEN GROEP DIE ERTOEGEHOUDEN IS GECONSOLIDEERDE REKENINGEN OP TE STELLEN EN BEKEND TE MAKEN EEN COMMISSARIS BENOEMEN?

Een vennootschap is ertoe gehouden geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen en bekend te maken wanneer zij meer dan 2 van de 3 volgende criteria overschrijdt:

Omzet, exclusief btw: 29 200 000 EUR
Balanstotaal: 14 600 000 EUR
Jaargemiddelde: 50 van het personeelsbestand

VOORBEELDEN²:

1. B en C zijn dochtermaatschappijen van A (de 3 vennootschappen zijn Belgisch)

	A	B	C
Omzet	30 MIL €	4 MIL €	1 MIL €
Balanstotaal	15 MIL €	2 MIL €	0,5 MIL €
Personeel	300	40	10

Vennootschap A overschrijdt op individuele basis de 3 criteria, vermeld in artikel 15 van het Wetboek van Vennootschappen. De vennootschap moet een commissaris benoemen voor de statutaire rekeningen.

Eveneens op geconsolideerde basis overschrijdt de vennootschap de voornoemde criteria en moet dus geconsolideerde rekeningen opstellen, laten controleren door een commissaris en bekendmaken.

De vennootschappen B en C moeten op geconsolideerde basis een commissaris benoemen.

2. A is een buitenlandse vennootschap, B en C zijn Belgisch

	A	B	C
Omzet	?	4 MIL €	1 MIL €
Balanstotaal	?	2 MIL €	0,5 MIL €
Personeel	?	40	10

Vennootschap A is een buitenlandse vennootschap die geconsolideerde rekeningen opstelt en bekendmaakt overeenkomstig de criteria die van toepassing zijn in het land waar zij gevestigd is.

De vennootschappen B en C zijn er eveneens toe gehouden een commissaris te benoemen om hun jaarrekeningen te laten controleren, gelet op het feit dat zij dochtermaatschappijen zijn van een vennootschap die geconsolideerde rekeningen opstelt en bekendmaakt, ook al gebeurt dat in het buitenland.

3. A, B en C zijn verbonden ondernemingen

	A	B	C
Omzet	7,5 MIL €	4 MIL €	1 MIL €
Balanstotaal	4 MIL €	2 MIL €	0,5 MIL €
Personeel	60	40	10

Aangezien A individueel twee van de drie criteria overschrijdt, moet zij een commissaris benoemen, terwijl B en C geen commissaris zullen moeten benoemen.

4. B is het Belgisch bijhuis van de buitenlandse vennootschap A

B moet geen commissaris benoemen en dit ongeacht haar omvang.

WAT IS DE DUUR VAN HET MANDAAT?

De duur van het mandaat van de commissaris is 3 jaar vanaf de datum van de algemene vergadering die hem heeft aangesteld. Die drie jaar moeten worden geïnterpreteerd als 3 boekjaren.

Wanneer een commissaris in de loop van het jaar N wordt benoemd om de jaren N-1, N en N+1 te controleren, zal die ook het jaar N+2 moeten controleren (benoeming met terugwerkende kracht).

WAT ZIJN DE STRAFFEN IN GEVAL VAN NIET-BENOEMING VAN EEN COMMISSARIS?

Op grond van artikel 171 van het Wetboek van Vennootschappen worden de bestuurders, zaakvoerders, directeurs of lasthebbers van vennootschappen die wetens de bepalingen overtreden gestraft met geldboete van 50 tot 10 000 EUR en/of met een gevangenisstraf van een maand tot 1 jaar als zij met bedrieglijk opzet hebben gehandeld.

Hetzelfde geldt voor de commissaris, de revisor of de onafhankelijke deskundige die kennis hadden van de inbreuk of die niet hebben gedaan wat zij hadden moeten doen om zich te vergewissen of aan de bepalingen werd voldaan.

EVELYNE DIDONE

evelyne.didone@bdo.be

BDO Bedrijfsrevisoren

¹ Voor de nieuwe vennootschappen zal men rekening houden met het financiële plan.

² De vennootschap en haar commissaris, praktijkgevallen, IBR 2004, pagina 15.

WAGEN EN FISCALITEIT: NIEUWE MAATREGELN

Op 1 januari 2010 zijn nieuwe maatregelen van kracht geworden betreffende de wagens. Deze wijzigingen betreffen zowel de natuurlijke personen als de vennootschappen. Sommige maatregelen zijn federaal, andere gewestelijk en kaderen in groenere of meer ecologische fiscaliteit. Wij zullen ze hieronder inventariseren:

PERSONENBELASTING FEDERALE MAATREGELN

VOORDEEL VAN ALLE AARD

Het voordeel van alle aard betreffende het privégebruik van een gratis ter beschikking gestelde wagen is vanaf 1 januari 2010 gelijk aan het aantal kilometer dat voor privédoeleinden wordt afgelegd (5 000 km voor een maximumafstand van 25 km tussen de woonplaats en de werkplek en 7.500 kilometer indien deze afstand groter is), vermenigvuldigd met de CO₂-uitstoot per kilometer en vervolgens vermenigvuldigd met de CO₂-coëfficiënt

Deze CO₂-coëfficiënt bedraagt 0,0021 EUR per gram CO₂ voor de benzine-, LPG- of aardgasvoertuigen en 0,0023 EUR per gram CO₂ voor de voertuigen met een dieselmotor. Deze coëfficiënten zullen jaarlijks worden geïndexeerd.

De nieuwe berekening van het jaarlijkse voordeel alle aard geeft dus de volgende formule (voertuig met dieselmotor, 5 000 km/jaar):

$$5\ 000 \times \text{CO}_2\text{-uitstoot} \times 0,0023 = \text{VAA}$$

BELASTINGVERMINDERING VOOR NIETVERVUILEND VOERTUIG

De aankoop van een nieuwe elektrische wagen en van andere weinig vervuilende voertuigen geeft niet langer recht op een belastingvermindering in de belastingaangifte, maar leidt tot een rechtstreekse vermindering die wordt toegekend op de aankoopprijs van het voertuig door de dealer. Deze korting kan oplopen tot 30 % of maximaal € 9.000 van de aankoopprijs.

Bovendien zal een belastingvermindering ook mogelijk zijn a rato van 40 % van het bedrag dat geïnvesteerd wordt in een extern oplaadpunt voor elektrische voertuigen, echter beperkt tot € 250.

AFTREKBARE BEROEPSKOSTEN

De brandstofkosten betreffende het gebruik van wagens zullen voortaan onderworpen zijn aan een aftrekbeperking van 25 %¹.

De enige kosten die 100 % aftrekbaar blijven, zijn de kosten van een mobilofooninstallatie en de financieringskosten die verbonden zijn aan de aankoop van deze wagens.

PERSONENBELASTING GEWESTELIJKE MAATREGELN

In het Waals Gewest kan elke persoon die voor het eerst een nieuwe of een tweedehandse wagen inschrijft recht hebben op een ecobonus dan wel een ecomalus moeten betalen volgens het peil van de CO₂-uitstoot.

Ingeval een wagen door een andere wordt vervangen, zal de CO₂-uitstoot van de vroegere wagen worden vergeleken met die van de nieuwe. De bonus zal worden toegekend indien het nieuwe voertuig in vergelijking met het vervangen voertuig een lagere CO₂-uitstoot heeft. Indien de CO₂-uitstoot groter is zal de malus worden toegepast.

Voor de kroostrijke gezinnen die vaak een grotere wagen gebruiken en waarvan de fiscale druk inzake verkeersbelasting zwaarder is, stemt het voordeel dat hen zal worden toegekend overeen met een verlaging van schijf van grammen CO₂-uitstoot per kilometer.

Concreet wordt de ecobonus betaald in de maand na de inverkeerstelling van de wagen. De ecomalus daarentegen moet worden betaald samen met de eerste verkeersbelasting.

- Indien CO₂ < 126 g/km: Bonus van 100,00 EUR tot 1 200,00 EUR (indien CO₂ < 99 g/km)
- Indien 126 g/km ≤ CO₂ ≤ 156 g/km : Geen bonus, noch malus
- Indien CO₂ > 156 g/km : Malus van 100,00 EUR tot 1 500,00 EUR

¹ Daarentegen blijven de brandstofkosten van de bestelwagens en vrachtwagens aftrekbaar naar rata van 100 %.

Het Vlaamse Gewest stelt een terugbetaling voor tot 80 % (maximaal 400 euro) op de installatie bij een voertuig dat aan een particulier toebehoort van een roetfilter op een dieselmodel dat daarmee niet is uitgerust. Voor 2010 wil het Gewest deze terugbetaling optrekken tot 100% (met een plafondbedrag).

VENNOOTSCHAPSBELASTING – FEDERALE MAATREGELN

De aftrekbaarheid van de wagenkosten varieert momenteel van 50 tot 100%, zelfs 120 % voor de elektrische wagens in plaats van 60 tot 90% vroeger.

De maatregel impliceert de volgende percentages, volgens het aantal grammen CO₂-uitstoot per kilometer.

CO ₂ -uitstoot		Aftrek
Diesel	Benzine	
< 60 g	< 60 g	100 %
60 – 105 g	60 – 105 g	90 %
105 – 115 g	105 – 125 g	80 %
115 – 145 g	125 – 155 g	75 %
145 – 170 g	155 – 180 g	70 %
170 – 195 g	180 – 205 g	60 %
> 195 g	> 205 g	50 %

De investering in oplaadpunten voor elektrische voertuigen is afschrijfbaar over twee jaar (vaste annuïteiten) en kan het voorwerp zijn van een investeringsaftrek van 21,5 %.

Ook de brandstofkosten worden aftrekbaar voor 75 % voor elk soort van voertuig, met uitzondering van de bestelwagens en vrachtwagens, waarvoor zij volledig aftrekbaar blijven.

JOËLLE TEUWEN

joelle.teuwen@bdo.be

CINDY DEBOCK

cindy.debock@bdo.be

BDO Belastingconsulenten

VERLENGING VAN DE TIJDELIJKE CRISISMAATREGELLEN INZAKE TEWERKSTELLING

Als uitgangspunt, verwijzen wij naar de nieuwsbrief van september 2009 waarbij de tijdelijke crisismaatregelen tot aanpassing van het arbeidsvolume nader werden toegelicht. De drie anticrisismaatregelen waren toepasbaar tot 31 december 2009. Bijkomend voorzag de wet van 19 juni 2009 in de mogelijkheid tot verlenging van deze maatregelen tot 30 juni 2010. De verlenging is mogelijk na advies van de Nationale Arbeidsraad bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit, indien de economische toestand het rechtvaardigt. De Nationale Arbeidsraad heeft geen unaniem advies uitgebracht. Toch werden de anticrisismaatregelen na beslissing van het kernkabinet (wet van 30 december 2009) verlengd tot 30 juni 2010.

De federale regering besliste bovendien om enkele wijzigingen aan te brengen en een aantal nieuwe maatregelen in te voeren.

AANPASSING VAN DE CRISISMAATREGELLEN

Om vanaf 1 januari 2010 erkend te worden als onderneming in moeilijkheden, moet de onderneming een substantiële daling kennen van minimum 15% (in tegenstelling tot 20% tot 31 december 2009) van de omzet of de productie of van de bestellingen in één van de vier kwartalen voorafgaand aan het eerste gebruik van de vermindering van de arbeidsprestaties om het hoofd te bieden aan de crisis, vergeleken met hetzelfde kwartaal van het jaar 2008. Alle andere bepalingen blijven ongewijzigd bestaan, eveneens het percentage van 20% voor de ondernemingen die beroep doen op een erkenning als onderneming in moeilijkheden op basis van de economische werkloosheid voor werklieden.

Voor de ondernemingen die al over een ondernemingsplan beschikken, dat voldoet aan de in de wet van 19 juni 2009 gestelde eisen, wordt een onderscheid gemaakt tussen twee situaties:

- De duurtijd van het ondernemingsplan gaat verder dan 31 december 2009 of loopt tot 30 juni 2010. In dit geval wordt de duurtijd van het ondernemingsplan automatisch verlengd, maar eindigt ten laatste op 30 juni 2010;
- De duurtijd van het ondernemingsplan liep tot 31 december 2009. In dit geval, zal een verlenging van het plan moeten worden aangevraagd bij de dienst der Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. De aanvraag dient de aangepaste einddatum van het ondernemingsplan te vermelden.

CRISISSCHORSING VOOR BEDIENDEN: AANVULLENDE VERGOEDING VAN 5 EURO PER DAG

In tegenstelling tot de wet van 19 juni 2009, werd vanaf 1 januari 2010 voorzien in de toepassing van een minimum aanvullende vergoeding van 5 EUR per dag waarop in het kader van de crisisschorsing (economische werkloosheid voor bedienden) niet wordt gewerkt. Deze bepaling geldt voor elke

werkgever die door een ondernemingsplan (hetgeen verplicht het bedrag van de aanvullende vergoeding moet vermelden) is gebonden en die geen arbeiders tewerkstelt. Bovendien mag er evenmin een collectieve arbeidsovereenkomst zijn gesloten in het paritair comité waaronder de werkgever zou vallen indien hij wel arbeiders in dienst had.

Deze nieuwe bepaling is eveneens van toepassing, vanaf 1 januari 2010, op de werkgevers die de crisisschorsing reeds vóór 1 januari 2010 invoerden.

In het geval, dat het crisistijdskrediet en/of de crisisschorsing bij collectieve arbeidsovereenkomst werd ingevoerd, zal er een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst moeten worden afgesloten, om deze maatregelen tot 30 juni 2010 te verlengen.

Ook zal er in geval van verlenging van het crisistijdskrediet, met de werknemer een nieuw individueel akkoord moeten worden afgesloten. Het voltijdse arbeidscontract van de werknemer zal door een individuele overeenkomst tussen de werkgever en de werknemer moeten worden aangepast.

FORFAITAIRE CRISISPREMIE VOOR ARBEIDERS

Vanaf 1 januari 2010 tot 30 juni 2010 moet aan elke arbeider (tewerkgesteld in de privésector) waarvan de arbeidsovereenkomst door de werkgever wordt beëindigd zonder dringende reden, met of zonder naleving van een opzeggingstermijn of na faillissement, een forfaitaire crisispremie van 1.666 EUR worden betaald. Dit bedrag wordt vrijgesteld van inkomstenbelastingen en sociale zekerheidsbijdragen (werkgever en werknemer). Voor de deeltijdse arbeider wordt deze premie verminderd in verhouding tot de arbeidsprestaties voorzien in de arbeidsovereenkomst.

In geval van beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever met of zonder naleving van een opzeggingstermijn, zal de werkgever steeds het ontslag ter kennis moeten brengen bij een ter post aangetekende brief die uitwerking heeft de derde werkdag na de datum van verzending of bij gerechtsdeurwaarderexploot. Deze kennisgeving dient te gebeuren tussen 1 januari 2010 en 30 juni 2010.

De crisispremie is niet verschuldigd indien de arbeidsovereenkomst van de arbeider wordt beëindigd tijdens de proeftijd, om dringende reden, met het oog op pensionering of brugpensioen of in het kader van de herstructurering, als de arbeiders zich kunnen inschrijven in een tewerkstellingscel.

In principe dient de werkgever op het ogenblik dat de arbeidsovereenkomst een einde neemt, een gedeelte van de premie te betalen namelijk, 555 EUR en de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het overige deel 1.111 EUR. De werkgever zal gehouden zijn tot de betaling van de volledige premie indien hij de modaliteiten met betrekking tot de kennisgeving van het ontslag niet respecteert (aangetekende brief of gerechtsdeurwaarderexploot).

CRISISMAATREGELLEN VERLENGD TOT 30 JUNI 2010

WAT IS ER GEWIJZIGD?

Om erkend te worden als een onderneming in moeilijkheden moet de daling van de omzet, productie of bestellingen 15% zijn (voorheen 20%)

WAT IS ER NIEUW?

- Een minimum aanvullende vergoeding van 5 EUR/dag bij een crisisschorsing (economische werkloosheid voor bedienden).
- Een forfaitaire crisispremie voor arbeiders in de privésector van 1.666 EUR bij beëindigen van de arbeidsovereenkomst zonder dringende redenen, na de proeftijd en met uitzondering van (brugpensioen) en in geval van herstructurering.

VOORWAARDEN VRIJSTELLING WERKGEVER BIJ BETALING CRISISPREMIE

De werkgever wordt vrijgesteld van het betalen van zijn deel van de forfaitaire crisispremie indien hij aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

- indien ten aanzien van de arbeider in 2010 een maatregel van collectieve vermindering of individuele vermindering van de arbeidsduur werd toegepast overeenkomstig de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis;
- indien de uitvoering van de arbeidsovereenkomst voor arbeiders in 2010 werd geschorst in toepassing van artikel 51 van de arbeidsovereenkomstwet van 3 juli 1978, gedurende een aantal dagen, in functie van zijn arbeidsregeling, vier weken zo de werkman minder dan 20 jaar anciënniteit telt in de onderneming op het ogenblik van de kennisgeving van zijn opzeg.

Indien de werkgever aan één van deze voorwaarden voldoet, wordt de forfaitaire crisispremie volledig betaald door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Dit geldt ook indien de onderneming met minder dan 10 werknemers in economische moeilijkheden verkeert. Bij KB van 11 februari 2010 wordt hierbij de onderneming beoogd, die gedurende de periode van het 4de kwartaal 2008 tot en met het 3de kwartaal 2009 gemiddeld minder dan 10 werknemers heeft tewerkgesteld en voldoet aan één van de zeven criteria die door dit KB als 'economische moeilijkheden' worden beschouwd. De afwijking op de betaling van de

forfaitaire crisispremie moet door de werkgever worden aangevraagd bij aangetekend schrijven of per elektronische post gericht aan de directeur-generaal van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Bij zijn aanvraag verklaart de werkgever op eer, dat zijn onderneming economische moeilijkheden kent en indien vereist, voegt hij de nodige bewijsstukken toe. De afwijking wordt toegestaan door de Commissie Ondernemingsplannen. Dit besluit treedt in werking vanaf 16 februari 2010.

Bij KB van 15 februari 2010 werd bepaald, dat de arbeider ten vroegste vanaf de dag volgend op zijn uitdiensttreding (dit kon dus ten vroegste vanaf 02/01/2010, bij een uitdiensttreding op 1/01/2010) en uiterlijk binnen de 6 maanden te rekenen vanaf de dag volgend op de einddatum van de periode die door loon of door een opzeggingsvergoeding is gedekt, deze premie bij het bevoegde RVA-kantoor kan aanvragen. Deze aanvraag dient te gebeuren aan de hand van het formulier

C4-crisispremie, te verkrijgen via de website van de RVA. Dit formulier moet door de werkgever uit eigen beweging aan de arbeider worden afgeleverd, uiterlijk op zijn laatste werkdag.

NU OOK GELIJKSTELLING OP VLAK VAN JAARLIJKSE VAKANTIE(GELD)

In het KB geldt als principe, dat de volledige periodes van crisisarbeidsduurvermindering, crisistijdscrediet en crisiswerkloosheid voor bedienden worden beschouwd als dagen van arbeidsonderbreking die met effectieve arbeidsdagen worden gelijkgesteld. Deze dagen moeten dus in aanmerking worden genomen voor de berekening van het vakantiegeld en voor de bepaling van de vakantieduur. Er bestaat dus geen verlies van vakantierechten in hoofde van de werknemers die één van deze crisismaatregelen hebben genoten.

De loontoeslag die in het kader van deze crisismaatregelen moet of kan worden betaald, wordt niet in aanmerking genomen voor de berekening van het vakantiegeld.

In tegenstelling tot de algemene bepaling, waarbij de werkgever verplicht is om aan werknemers van wie de arbeidsduur in de loop van het jaar vermindert, in december vertrekvakantiegeld te betalen, voorziet het KB uitdrukkelijk dat dit vertrekvakantiegeld niet verschuldigd is voor werknemers van wie de arbeidsduur verminderd werd in het kader van één van de crisismaatregelen.

FRANK RUELENS

frank.ruelens@bdo.be

EVELINE NAUDTS

eveline.naudts@bdo.be

BDO Juridische Adviseurs

Bronnen: Wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, B.S. 31.12.2009, KB 31 juli 2009, B.S. 24.08.2009, KB 10 september 2009, B.S. 29.09.2009 KB 30 december 2009, B.S. 31.12.2009, KB 11 februari 2010, B.S. 16.02.2010, KB 15 februari 2010, B.S. 19.02.2010

AUDIT & ASSURANCE

SCHEMA VAN DE JAARREKENING: BELANGRIJKE WIJZINGEN IN DE TOELICHTING – CONVERGENTIE MET IAS 24

Het Koninklijk Besluit van 10 augustus 2009 voorziet hoofdzakelijk in de omzetting van een Europese jaarrekeningrechtelijke bepaling, in het Belgische interne jaarrekeningsrecht. Deze Europese richtlijn wijzigt op een aantal punten de Vierde Richtlijn (jaarrekening) en de Zevende Richtlijn (geconsolideerde jaarrekening).

Het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen van 30 januari 2001 werd dan ook in die zin aangepast. Zowel in het volledig als in het verkort model van de jaarrekening werden twee nieuwe rubrieken toegevoegd: "aard en zakelijk doel van buitenbalans regelingen" en "transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden".

Wij zetten voor u de belangrijkste aanpassingen in de toelichting bij de jaarrekening op een rij.

AANPASSINGEN INZAKE BUITENBALANS REGELINGEN

TOEVOEGING NIEUWE STAAT IN DE TOELICHTING VAN DE JAARREKENING "AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN" WAAROM DEZE INFORMATIE OPNEMEN IN DE TOELICHTING?

Buiten de balans vallende regelingen kunnen voor een vennootschap risico's en voordelen meebrengen

die van belang zijn voor een beoordeling van de financiële positie van de vennootschap en, indien de vennootschap tot een groep behoort, de financiële positie van de groep als geheel. Daarom is het belangrijk dat derden geïnformeerd worden over die buitenbalans regelingen.

OVER WELKE REGELINGEN GAAT HET?

Bij buiten de balans vallende regelingen kan het gaan om elke transactie of overeenkomst tussen vennootschappen en entiteiten (ook wanneer zij geen rechtspersoonlijkheid hebben) die niet in de balans zijn opgenomen. Zij kunnen verband houden met de oprichting of het gebruik van één of meer voor een speciaal doel opgerichte entiteiten en offshore-activiteiten die bedoeld zijn om ondermeer op economische, juridische, fiscale of boekhoudkundige doelstellingen in te spelen.

Enkele voorbeelden zijn: risico- en winstdelingsregelingen, verplichtingen die voortvloeien uit een overeenkomst zoals schuldfactoring, gecombineerde koop- en terugkoopovereenkomsten, regelingen met betrekking tot consignatie van aandelen, take or pay-regelingen, in onderpand gegeven activa, operationele leasingregelingen, outsourcing.

WELKE INFORMATIE DIENT IN DEZE NIEUWE STAAT OPGENOMEN TE WORDEN?

Alle vennootschappen (zowel verkort schema, volledig schema als geconsolideerde jaarrekening)

worden verplicht om de aard en het zakelijke doel van de buitenbalans regelingen in de toelichting bij hun jaarrekening op te nemen.

Deze informatie moet enkel vermeld worden indien de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap. Een buiten de balans vallende regeling wordt geacht van enige betekenis te zijn indien de gebruiker van de jaarrekening zijn oordeel over deze jaarrekening zou wijzigen indien hij weet had van deze regeling.

DRIE CATEGORIEËN VAN VENNOOTSCHAPPEN MOETEN OOK FINANCIËLE GEVOLGEN VERMELDEN

Sommige vennootschappen met een volledig schema moeten ook de financiële gevolgen van de buitenbalans regelingen vermelden. Het betreft:

- genoteerde vennootschappen
- de vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een MTF (Multilateral Trading Facility) (zoals in ons land Alternex, Vrije Markt/Marché Libre, Publieke veilingen);
- de vennootschappen die meer dan één van de criteria bedoeld in artikel 16, §1, eerste lid van het Wetboek van Vennootschappen overschrijden.

AANPASSINGEN INZAKE TRANSACTIES MET VERBODEN PARTIJ- EN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

TOEVOEGING NIEUWE STAAT IN DE TOELICHTING VAN DE JAARREKENING "TRANSACTIES MET VERBODEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN"

De vennootschappen moeten voortaan in hun jaarrekening informatie geven over de transacties met verboden partijen die buiten de normale marktvoorwaarden zijn gebeurd en die van enig belang zijn ("die niet met gepaste afstand worden uitgevoerd").

ONDER NORMALE MARKTVOORWAARDEN?

Het begrip "onder normale marktvoorwaarden" is geen onbekende in de Belgische wetgeving. Zo vinden we in het Wetboek van Vennootschappen in verband met het tegenstrijdig belang dezelfde melding terug in artikel 261 (BVBA) en artikel 523 en 524 (NV) dat melding moet worden gemaakt van overeenkomsten of verrichtingen die niet onder normale omstandigheden plaatsvinden.

MATERIALITEITSBEGINSEL

De openbaarmaking van transacties van enige betekenis met verboden partijen die niet onder normale marktvoorwaarden worden verricht, kunnen de gebruikers van de jaarrekening helpen om de financiële positie van de onderneming (groep) te beoordelen. De vaststelling of een transactie al dan niet van enige betekenis is, moet tevens worden gezien in het licht van de doelstelling van het betrokken besluit, namelijk de verbetering van het "goed bestuur"-beleid.

VERBODEN PARTIJEN – CONVERGENTIE MET IAS 24

Voor een omschrijving van de term "verboden partij" wordt in de richtlijn terug verwezen naar de internationale rapporteringsstandaarden IFRS/IAS.

Een partij is volgens IAS 24 § 9 met een entiteit verbonden indien:

- 1 de partij, direct of indirect via een of meer tussenpersonen: (i) zeggenschap uitoefent over de entiteit, onder zeggenschap staat van de entiteit, of gezamenlijk met de entiteit onder zeggenschap staat van een derde (waaronder moedermaatschappijen, dochter- en zusterondernemingen); (ii) een belang heeft in de entiteit die de partij een invloed van betekenis geeft over de entiteit; of (iii) gezamenlijke zeggenschap uitoefent over de entiteit;
- 2 de partij een geassocieerde deelneming is van een entiteit;
- 3 de partij een joint venture is waarin de entiteit een deelnemer is;
- 4 de partij behoort tot de managers die sleutelposities innemen in de entiteit of haar moedermaatschappij;
- 5 de partij een nauwe verwant is van een natuurlijke persoon naar wie onder punt 1 of 4 wordt verwezen;
- 6 de partij een entiteit is waarover zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed

van betekenis wordt uitgeoefend, of waarvoor belangrijk stemrecht, hetzij op directe of indirecte wijze, in een dergelijke entiteit berust op natuurlijke personen naar wie onder punt 4 of 5 wordt verwezen; of

- 7 de partij een regeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding van de entiteit is, of van enige andere entiteit die verbonden partij is van die entiteit.

Volgens hetzelfde artikel van IAS 24 is een transactie tussen verbonden partijen een overdracht van middelen, dienstverleningen of verplichtingen tussen verbonden partijen, ongeacht of hiervoor een prijs in rekening wordt gebracht.

De Belgische regering wil hierbij aanstippen dat de verwijzing naar IAS 24 § 9 enkel gebeurt omwille van het feit dat de richtlijn haar daartoe verplicht. De Belgische regering zal het IAS/IFRS raamwerk niet invoeren in het Belgisch enkelvoudig jaarrekeningsrecht.

Tevens vraagt de Belgische regering de bedrijfsrevisoren uiterst waakzaam te zijn tijdens hun controles zodat deze niet in de balans opgenomen regelingen in de bijlagen bij de jaarrekeningen worden opgenomen voor de bedoelde vennootschappen.

BIJKOMENDE INFORMATIE BIJ DRIE CATEGORIEËN VAN VENNOOTSCHAPPEN (MET EEN VOLLEDIG SCHEMA).

Drie categorieën van vennootschappen (genoteerde vennootschappen, vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten op een MTF en vennootschappen die meer dan één kleine groep-criterium overschrijden) moeten niet alleen de transacties die door de vennootschap zijn aangegaan met verboden partijen vermelden, maar ook het bedrag van dergelijke transacties, de aard van de betrekking met de verboden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap.

Naamloze vennootschappen die niet tot de eerder vermelde drie categorieën van ondernemingen behoren kunnen zich beperken tot het vermelden van enkel de transacties die direct of indirect zijn aangegaan tussen de vennootschap en haar voornaamste aandeelhouders en de vennootschap en de leden van de leidinggevende, de toezichthoudende of de bestuursorganen.

WELKE INFORMATIE MOET WORDEN OPGENOMEN IN DE TOELICHTING ?

Alleen transacties van enige betekenis die niet onder normale marktvoorwaarden zijn gebeurd, worden vermeld.

Informatie over individuele transacties kan worden samengevoegd, behalve wanneer gescheiden informatie nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de gevolgen van transacties met verboden partijen voor de financiële positie van de vennootschap (groep). Deze informatie is echter niet vereist voor transacties die zijn aangegaan tussen twee of meer ondernemingen binnen eenzelfde groep, mits de aandelen van deze ondernemingen, geheel in eigendom zijn van de groep.

Veronderstel bijvoorbeeld dat de moedervennootschap A 99 procent van de aandelen bezit van zowel dochtervennootschap X als dochtervennootschap Y. Y houdt de overige één procent aan van X en X houdt het resttaandeel van Y aan. In dat geval behoren X en Y volledig toe aan de groep. De transacties van enige betekenis die buiten normale marktvoorwaarden zouden plaatsvinden tussen A, X en Y dienen dus niet opgenomen te worden in de nieuwe staat van de toelichting

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (BESTAANDE STAAT XIX VAN HET VOLLEDIG SCHEMA VAN DE JAARREKENING)

In deze bestaande staat bij de toelichting van de jaarrekening volgens het volledig schema wordt een nieuw punt C ingevoerd waarin een Belgische vennootschap, die zelf geen dochtervennootschap is van een andere Belgische vennootschap, onderworpen aan de wettelijke controle van haar geconsolideerde jaarrekening, die vrijgesteld is van de consolidatieplicht, toch bepaalde informatie moet verstrekken over de bezoldiging van de commissarissen en met de commissaris verbonden personen.

INWERKINGTREDING

De bepalingen betreffende de uitbreiding van de minimuminhoud van de toelichting bij de jaarrekening, zijn van toepassing op de boekjaren die een aanvang hebben genomen vanaf 1 september 2008 (zoals voorgeschreven door de Europese Richtlijn). De overige wijzigingen zijn in werking getreden op 3 september 2009.

KRIS IGODT

kris.igodt@bdo.be

BDO Bedrijfsrevisoren

TWEE NIEUWE STATEN TOEGEVOEGD

In de toelichting van het schema van de jaarrekening (zowel in het verkort als in het volledig model) werden twee nieuwe staten toegevoegd:

- rubriek "Aard en zakelijk doel van buitenbalans regelingen"
- de rubriek "Transacties met verboden partijen buiten normale marktvoorwaarden".

De toevoeging is het gevolg van de omzetting van Europese regelgeving in Belgische regelgeving. Meer en meer wordt ook verwezen naar termen in de internationale rapporteringsstandaarden IFRS/IAS, zoals IAS 24.

SHORT NEWS

BDO LANCEERT S-PACK: UW PERSOONLIJKE COACH VAN BIJ DE START

Ons S-Pack team helpt u bij de opstart van uw onderneming om uw idee gestalte te geven. We toetsen samen met u de marktbehoefte, het klantenpotentieel, de marktpositie en de financiële haalbaarheid af. Kortom is uw idee bedrijfswaardig! Dit vertalen we samen met u naar een financieel plan, begeleiden u bij de keuze van de juiste vennootschapsvorm en loodsen u door de verschillende stappen van de oprichting van de vennootschap.

Vanaf het eerste contact zal onze S-Pack team u doorheen het oprichtingsproces loodsen met de antwoorden die een starter zoekt!

Wilt u uw creatief idee omzetten in een succesvolle onderneming? Neem dan contact op met ons S-Pack team!

Karen Keuleers : karen.keuleers@bdo.be

PIERRE-FRANÇOIS COPPENS SCHRIJFT IEDERE WEEK IN LA LIBRE BELGIQUE

Ieder weekend geeft Pierre-François Coppens (Tax Manager, kantoor Lasne) een definitie van een fiscaal begrip. Dit artikel verschijnt in de rubriek "Libre Entreprise" in de krant "La Libre Belgique".

REAL ESTATE SECTOR GROUP

Binnen BDO bestaat er nu ook een Real Estate Sector Group. Deze disciplineoverschrijdende groep biedt financieel, juridisch en fiscaal advies aan in het kader van vastgoedprojecten.

DE DIENSTEN VAN DE REAL ESTATE SECTOR GROUP ZIJN:

- Financiële analyse en Due Diligence werkzaamheden inzake vastgoedtransacties
- Waardebepaling van ondernemingen met onroerend goed
- Begeleiding in opmaak en optimalisatie van cash flows en operationele budgetten
- Audit van de ondernemingsprocessen en controle van de lokale accountancy-regelgeving en IFRS-rapportering in vastgoedondernemingen
- Optimalisatie van de fiscale en juridische aspecten bij vastgoedtransacties
- Herstructurering van vastgoedondernemingen door middel van fusies, splitsingen en dergelijke
- Opmaak van diverse contracten inzake vastgoed zoals leasing, opstal, erfpacht, vruchtgebruik,...
- Financiële en juridische analyse van een huurportefeuille en van alle specifieke onroerend goed contracten
- Bijstand inzake de administratieve verplichtingen van vastgoedondernemingen (accountancy en rapportering, integratie van facility management informatie in de boekhouding, opmaak van vennootschapsbelasting- en btw-aangiftes)

Meer informatie over deze dienstverlening? Neem dan contact op met

Marc Verbeek: marc.verbeek@bdo.be
of Dirk Van Wal: dirk.vanwal@bdo.be

BDO STELT TRANSFER PRICING TEAM SAMEN

De toenemende aandacht van de fiscus (zowel in België als in het buitenland) voor interne verrekensprekken maakt dat ondernemingen die in een nationale of internationale groepscontext opereren hun Transfer Pricing beleid goed in kaart moeten brengen en documenteren.

Om onze cliënten zo goed mogelijk te assisteren in deze problematiek werd een Transfer Pricing Team samengesteld binnen BDO België bestaande uit fiscalisten, juristen en economen. Dit team staat onder leiding van Michel Comblin en Werner Lapage, beide Tax Partners. Rekening houdend met de vaak internationale dimensie van Transfer Pricing zal het Belgisch team samenwerken met bestaande gespecialiseerde Transfer Pricing Teams in tal van landen binnen het BDO-netwerk.

Wij zullen u in volgende nieuwsbrieven nader berichten over de verdere ontwikkelingen. Indien u intussen al vragen heeft kunt u die richten aan Michel Comblin: michel.comblin@bdo.be of Werner Lapage: werner.lapage@bdo.be

AGENDA

BDO-ONDERNEMERSDAG

- 20 mei 2010 - Gent - Zebrastraat
- 27 mei 2010 - Luik - Cercle de Wallonie
- 10 juni 2010 - Mechelen - Technopolis
- 17 juni 2010 - Court-St-Etienne
Château Ferme de Profondval

Meer informatie over de BDO-Ondernemersdag vindt u op de evenementenpagina van de BDO-website

BDO SPREEKT OP INTERNATIONAL BUSINESS WEEK:

- 29 april - Brussel
- 29 april - Antwerpen
- 30 april - Gent

Meer informatie over de sprekers van BDO op de International Business Week, vindt u op de BDO-website.

► Meer info op www.bdo.be

CONTACT

BDO ANTWERPEN	Uitbreidingstraat 66/13	B-2600 Antwerpen	T. +32 (0)3 230 58 40	bdoantwerpen@bdo.be
BDO BRUSSELS	The Corporate Village, Da Vincilaan 9 - Box E.6, Elsinore Building	B-1935 Zaventem	T. +32 (0)2 778 01 00	bdo Brussel@bdo.be
BDO GENT	Axxes Business Park, Guldensporenpark 100 - blok K	B-9820 Merelbeke	T. +32 (0)9 210 54 10	bdogent@bdo.be
BDO HASSELT	Prins Bisschopssingel 36/3	B-3500 Hasselt	T. +32 (0)11 28 60 60	bdo Hasselt@bdo.be
BDO DFSA LASNE	Chaussée de Louvain 428	B-1380 Lasne	T. +32 (0)2 352 04 90	delvaux@dfsa.be
BDO LIÈGE	Rue Waucomont 51	B-4651 Battice	T. +32 (0)87 69 30 00	bdobattice@bdo.be
BDO NAMUR	Parc Scientifique Crealy, Rue Camille Hubert 1	B-5032 Les Isnes	T. +32 (0)81 20 87 87	bdonamur@bdo.be
BDO ROESELARE	Clintonpark, Ter Reigerie 7/3	B-8800 Roeselare	T. +32 (0)51 26 08 40	bdoroeselare@bdo.be
BDO WAVRE	Ferme des Quatre Sapins, Chaussée de Huy 120A	B-1300 Wavre	T. +32 (0)10 23 89 70	bdowavre@bdo.be

De opgenomen informatie in deze trimestriële Nieuwsbrief heeft een signalerend en globaal karakter en is niet bedoeld als beroepsmatig advies. Onze adviseurs houden zich ter beschikking om verdere adviezen en acties terzake met u uit te werken. Wenst u deze Nieuwsbrief voortaan ook elektronisch te ontvangen, dan kan u ons contacteren via newsletter@bdo.be. U vindt onze Nieuwsbrief eveneens op www.bdo.be. Ook Frans-, Engels- en Duitstalige versies zijn beschikbaar.

V.U. Werner Lapage, p/a The Corporate Village Da Vincilaan 9 Box E.6 - Elsinore Building - 1935 Zaventem

BDO Services Burg. Ven. CVBA / Soc. Civ. SCRL, a limited liability company incorporated in Belgium, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.